

Ben Weyts

Viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van

Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en

Vlaamse Rand

Koolstraat 35

1000 BRUSSEL

T 02 552 67 00

kabinet.weyts@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be

Aan Mevrouw Mia Douterlungne

Administrateur-generaal

Vlaamse Onderwijsraad

Zenithgebouw (niv.19)

Koning Albert II-laan 37

1030 BRUSSEL

uw bericht van

uw kenmerk

ons kenmerk

bijlagen

vragen naar/e-mail

katrien.deman.ond@vlaanderen.be

telefoonnummer

0473 65 21 16

datum

07 FEB. 2022

Betreft: Adviesaanvraag VLOR – Wijzigingsdecreet RTC's

Geachte mevrouw Douterlungne,

Het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra, wat betreft de optimalisatie van de werking van de regionale technologische centra werd op vrijdag 04 februari 2022 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

De ontwerptekst en de toelichtende nota aan de regeringsleden gaan in bijlage.

Overeenkomstig artikel 70 van het participatiedecreet zou ik het op prijs stellen mocht het advies worden verstrekt binnen een termijn van dertig dagen.

Met vriendelijke groeten

Ben WEYTS

Viceminister-president van de Vlaamse Regering

Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra, wat betreft de optimalisatie van de werking van de regionale technologische centra.

- Principiële goedkeuring

Samenvatting

De regionale technologische centra (RTC's) zorgen voor een betere afstemming van onderwijs en opleiding met de noden van de arbeidsmarkt. De RTC's brengen daarvoor partners uit het onderwijs en uit het ondernemingsleven samen. Er is een RTC in elke Vlaamse provincie met vzw als rechtsvorm.

Er is nood aan een goede afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Immers, in de maatschappij en ondernemingen is de vraag naar technisch-technologische profielen groot en het onderwijs is gebaat met leraren die geprofessionaliseerd worden volgens de laatste innovaties op de arbeidsmarkt. Gelet op de krapte op de arbeidsmarkt en gezien de RTC's bijzonder inzetten op STEM, sterkt dit de RTC-werking als noodzakelijk en relevant.

Dit voorontwerp van decreet vloeit voort uit de bevindingen van de beleidsevaluatie van de RTC's (VR 2020 1906 MED.0198).

Het voorontwerp bevat wijzigingen wat betreft drie aspecten:

Ten eerste zijn er wijzigingen op organisatorisch vlak. De provinciale verankering van de huidige vijf vzw's blijft behouden maar tegelijkertijd worden verdere stappen gezet naar gelijkgerichtheid in visie en aanpak. De nieuw uitgetekende governance via de op te richten Vlaamse Stuurgroep RTC moet de vraag naar Vlaamse aansturing verzoenen met de vraag naar lokale verankering.

Ten tweede worden de opdrachten geactualiseerd en is er onderscheid gemaakt tussen opdrachten die tot de kerntaken van een RTC behoren en opdrachten die complementair en ondersteunend zijn ten aanzien van de kerntaken.

Tot slot wordt het begrippenkader aangepast aan de terminologie anno 2021.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming.

Beleidsveld: Ondersteuning van het onderwijsveld.

Beleidsdoelstelling: Regeerakkoord Vlaamse Regering 2019-2024 en Beleidsnota Onderwijs 2019-2024, meer bepaald operationele doelstelling 4.3 Investeren in de vervanging van de bestaande schoolinfrastructuur en didactische uitrusting om onderwijskwaliteit te versterken.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het evaluatierapport van de regionale technologische centra (RTC's) over de werkingsperiode 2015-2019 werd als mededeling aan de Vlaamse Regering voorgelegd op 19/06/2020 (VR 2020 1906 MED.0198).

Na de evaluatie werden nieuwe beheersovereenkomsten afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de 5 RTC's voor de periode 01/09/2020 – 31/08/2022 (VR 2020 1707 DOC.0844).

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2021/411 van 9 november 2021.

Bij dit dossier dient geen kind- en jongereneffectrapport (JoKER) te worden opgemaakt.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De wijzigingen vloeien voort uit de bevindingen van de beleidsevaluatie van de regionale technologische centra (RTC's). De RTC-werking wordt ook bijgesteld in uitvoering van de *STEM-agenda 2030: STEM-competenties voor een toekomst- en missiegericht beleid*.

Ondanks de nood aan technische profielen op de arbeidsmarkt, houdt de instroom in de STEM-opleidingen in het arbeidsmarktgericht secundair onderwijs geen gelijke tred met de instroom van leerlingen in STEM-opleidingen in het algemeen secundair onderwijs. Daarnaast daagt de snelheid van innovatieve ontwikkelingen het beroepsgericht en technisch onderwijs uit. Dit kan slechts opgevangen worden door een verhoogde samenwerking onderwijs-arbeidsmarkt en het ontplooiën van STEM-initiatieven waar de RTC's in het bijzonder op inzetten. Gekoppeld aan de STEM-agenda en de ambities daarin geformuleerd, kunnen de geplande aanpassingen met betrekking tot de RTC-werking een kiem vormen om de opportuniteit van een STEM-centrum te onderzoeken.

Een eerste wijziging focust op het aanpassen van het begrippenkader, waarbij dit begrippenkader wordt aangepast aan de terminologie anno 2021.

Op organisatorisch vlak moet worden gezocht naar een goede balans tussen Vlaamse aansturing en lokale verankering.

Het is ook cruciaal dat de toekomstige werking van de RTC's een Vlaamse aansturing krijgt. Op deze manier kan de gelijkgerichtheid tussen de verschillende RTC's alsook een Vlaanderenbrede werking gewaarborgd worden. Tot op heden bestaat er geen orgaan dat de RTC's inhoudelijk aanstuurt., bv. wat betreft prioritair op te nemen acties voor ondersteuning van specifieke opleidingen of domeinen. In dat kader wordt een Vlaamse Stuurgroep RTC opgericht. Voor de uitvoering van de acties is het naar efficiëntie en effectiviteit belangrijk dat de sterkte van de huidige lokale verankering erkend en gewaarborgd wordt.

Verder worden de opdrachten geactualiseerd en is er onderscheid gemaakt tussen opdrachten die tot de kerntaken van een RTC behoren en opdrachten die complementair en ondersteunend zijn ten aanzien van de kerntaken.

De provinciale verankering van de huidige vijf vzw's blijft behouden maar tegelijkertijd worden verdere stappen gezet naar gelijkgerichtheid in visie en aanpak.

Tot nog toe werden in de beheersovereenkomsten met de RTC's enkel inspanningsverbintenissen opgenomen. Door de voorgestelde decreetswijziging worden aan de resultaten van de RTC's ook resultaatsverbintenissen gekoppeld.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor gedetailleerde uitleg bij de diverse artikelen wordt verwezen naar de memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De middelen voor de werkingstoelagen voor de RTC's zijn momenteel ingeschreven op begrotingsartikel FB0 1FGD2GI-WT, basisallocatie 1FG040 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De basis voor de financiering van de RTC's wordt gevonden in het decreet houdende de organisatie en werking van de Regionale Technologische Centra van 14 december 2007.

Voor de periode van 1 september 2022 tot en met 31 augustus 2027 zullen vijf nieuwe beheersovereenkomsten worden opgesteld die later voor advies aan de Inspectie van Financiën zullen worden voorgelegd.

Een RTC heeft door het afsluiten van een beheersovereenkomst met de Vlaamse Regering recht op werkingstoelagen met in acht name van de beschikbare begrotingskredieten. De werkingstoelagen worden geïndexeerd.

Volgens de huidige decreetsbepalingen bestaat de werkingstoelage per RTC uit een forfaitair bedrag en een variabel bedrag per RTC naar rato van het aantal regelmatige leerlingen in het werkingsgebied van het betrokken RTC. Dit principe wordt behouden maar de bepalingen worden geactualiseerd.

De omschrijving van de leerlingen die in aanmerking worden genomen voor het variabele gedeelte van de betoelaging wordt in twee sporen aangepast. Enerzijds wordt de omschrijving van de huidige toestand verduidelijkt volgens de berekening die momenteel wordt gehanteerd. Anderzijds wordt een omschrijving opgenomen die de in aanmerking genomen leerlingen in het gemoderniseerde secundair onderwijs bepaalt.

Volgens de reeds bestaande decretale bepalingen met betrekking tot de financiering van de RTC's zal vanaf schooljaar 2025-2026 progressief een gewijzigde leerlingentelling worden gehanteerd omwille van de modernisering van het secundair onderwijs. De berekeningswijze wordt met de wijziging van het desbetreffende artikel toekomstgericht vastgelegd.

Deze gewijzigde leerlingentelling heeft geen budgettaire impact vermits dit de verdeling van de middelen tussen de 5 RTC's betreft waarbij het totaalbudget voor de 5 RTC's vooraf vastgelegd wordt en behoudens de indexeringswijze blijft.

Ook in het kader van de nieuw af te sluiten beheersovereenkomsten zal er met twee ministeriële besluiten per schooljaar worden gewerkt.

In een uitvoeringsbesluit bij dit decreet zal de samenstelling van de Vlaamse Stuurgroep RTC en de wijze van aanstelling van de leden, de voorzitter en het secretariaat bepaald worden. De gebruikelijke vergaderkosten en eventuele verplaatsingskosten zullen een beperkte budgettaire kost met zich meebrengen die zal opgevangen worden binnen de beschikbare kredieten. De benodigde middelen voor de werking van de Vlaamse Stuurgroep RTC komen bovenop het budget voorzien

voor de RTC-subsidies. Het beschikbare budget voor de RTC's zal integraal aan de RTC's toekomen volgens de berekeningswijze in het decreet.

De Inspectie van Financiën gaf gunstig advies op 4 januari 2022.
Het begrotingsakkoord werd verleend op 31 januari 2022.

B. ESR-TOETS:

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op het personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van decreet zal voor advies worden voorgelegd aan de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor).

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. Haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra, wat betreft de optimalisatie van de werking van de regionale technologische centra, en de bijhorende memorie van toelichting;
2. De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand te gelasten over het voormelde voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van het STEM-platform.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra, wat betreft de optimalisatie van de werking van de regionale technologische centra

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra

Art. 2. In artikel 2 van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra, gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016 en 9 juli 2021, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“De werking van een RTC is erop gericht:

- 1° synergieën te creëren tussen onderwijsinstellingen en de ondernemingswereld om innovatie in het onderwijs te brengen;
- 2° leerlingen optimaal voor te bereiden op de arbeidsmarktrealiteit;
- 3° het onderwijs te ondersteunen op het vlak van innovatie, techniek, technologie en arbeidsmarktrealiteit;
- 4° een brede groep leraren aansluiting te laten vinden bij hedendaagse en toekomstgerichte technologie en arbeidsmarktrealiteit.”.

Art. 3. Artikel 3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 mei 2011, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 3. Een RTC neemt concrete initiatieven voor de volgende aspecten:

- 1° tussen onderwijsinstellingen en ondernemingen de vraag naar en het aanbod van infrastructuur, apparatuur en uitrusting voor onderwijs die een pedagogisch-didactische rol kan vervullen, door een of meer infrastructurele inbeddingen te ontwikkelen of te ondersteunen, op elkaar afstemmen; en
- 2° aanvullend op de nascholing in scholen professionalisering op het vlak van nieuwe technologieën en STEM faciliteren of coördineren; en
- 3° een platform creëren waarin onderwijsinstellingen en ondernemingen kennis en ervaring kunnen uitwisselen; en/of
- 4° tussen onderwijsinstellingen en ondernemingen de vraag naar en het aanbod van werkplekleren op elkaar afstemmen; en/of
- 5° noden, behoeften en tendensen met betrekking tot materies op het snijvlak onderwijs-arbeidsmarkt signaleren aan en ontvangen van het departement Onderwijs en Vorming."

Art. 4. In artikel 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 mei 2011 en 19 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

"Een beheersovereenkomst bestaat uit algemene voorwaarden, een strategisch plan en een actieplan voor de vijf RTC's samen voor elk schooljaar. Een beheersovereenkomst bevat bepalingen over de resultaats- en inspanningsverbintenissen. De resultaatsverbintenissen betreffen minimaal cijfermatige afspraken over het aantal onderwijsinstellingen dat aan de RTC-acties deelneemt met leraren en/of leerlingen.";

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de inleidende zin "Het strategisch plan bevat minstens de volgende elementen :" vervangen door de volgende zinnen "De RTC's maken het strategisch plan op voor de vijf RTC's samen. Het strategisch plan bevat al de volgende elementen:";

3° in paragraaf 2 wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

"De RTC's maken voor elk schooljaar een actieplan op voor de vijf RTC's samen. Het actieplan bevat concrete stappen om de strategische doelstellingen van het strategisch plan te bereiken. Voor de uitvoering van de identieke acties voor de vijf RTC's kunnen de provinciale of lokale samenwerkingspartners per RTC verschillen. Het voormelde actieplan kan per RTC worden aangevuld met RTC-specifieke acties die rekening houden met het provinciale, interregionale, regionale of lokale behoeft patroon. Het actieplan bevat ook per RTC een financieel plan waarin de kosten en de opbrengsten van dat schooljaar begroot worden.";

4° paragraaf 4 wordt opgeheven.

Art. 5. In artikel 5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 mei 2011, 25 april 2014 en 17 juni 2016, wordt het woord "RTC" vervangen door het woord "RTC's".

Art. 6. In artikel 6 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 19 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° een forfaitair bedrag dat is vastgesteld op 125.000 euro;”;

2° in paragraaf 2, 2°, wordt de zin “Voor de toepassing van deze bepaling worden de leerlingen van de derde graad van het voltijds gewoon technisch onderwijs en het beroepssecundair onderwijs, het buitengewoon secundair onderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd in aanmerking genomen.” vervangen door de zinnen “Voor de toepassing van dit punt 2° worden de volgende leerlingen in aanmerking genomen:

- a) de leerlingen van de derde graad van het gewoon technisch secundair onderwijs en het beroepssecundair onderwijs;
- b) de leerlingen van de leertijd;
- c) de leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs OV3 ingeschreven in de kwalificatiefase of integratiefase en OV4 ingeschreven in de derde graad technisch secundair onderwijs en beroepssecundair onderwijs, exclusief leerlingen type 5.

Vanaf het schooljaar 2025-2026 worden in het gemoderniseerde secundair onderwijs de volgende leerlingen in aanmerking genomen:

- a) de leerlingen van het eerste en tweede leerjaar van de derde graad dubbele finaliteit tso domeingebonden;
- b) de leerlingen van het eerste en tweede leerjaar van de derde graad finaliteit arbeidsmarkt;
- c) de leerlingen van het eerste en tweede leerjaar van de derde graad finaliteit doorstroom tso domeingebonden;
- d) de leerlingen van het Se-n-Se als beroepsgerichte specialisatie in het derde leerjaar van de derde graad, uitgezonderd de domeinen Kunst en creatie en Taal en cultuur;
- e) de leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs OV3 ingeschreven in de kwalificatiefase of integratiefase en OV4 ingeschreven in de derde graad dubbele finaliteit tso domeingebonden, derde graad finaliteit arbeidsmarkt, derde graad finaliteit doorstroom tso domeingebonden, exclusief leerlingen type 5.”;

3° in paragraaf 3, 1°, wordt de zinsnede “b) het saldo van 20 percent wordt uitbetaald na de indiening en de goedkeuring van het werkings- en activiteitenverslag over het betrokken schooljaar;” vervangen door wat volgt:

“b) het saldo van 20 percent wordt uitbetaald na de indiening en de goedkeuring van het werkings- en activiteitenverslag over het betrokken schooljaar en de toetsing van de realisaties aan de resultaats- en inspanningsverbintenissen, vermeld in de beheersovereenkomst en het actieplan per schooljaar, vermeld in artikel 4, §2. Naast de goedkeuring van het werkings- en activiteitenverslag kan enkel de toetsing aan de resultaatsverbintenissen vermeld in artikel 4, §2 een vermindering van de uitbetaling van het saldo tot gevolg hebben, begrensd tot een maximum van 10 percent van de totale uit te betalen werkingstoelage. Als een resultaatsverbintenis niet wordt behaald, wordt de 10 percent a rato van het aantal behaalde resultaatsverbintenissen betaald;”;

4° in paragraaf 3, 2°, wordt de zinsnede "b) het saldo van 20 percent wordt uitbetaald na de indiening en de goedkeuring van het werkings- en activiteitenverslag over het betrokken schooljaar." vervangen door wat volgt:

"b) het saldo van 20 percent wordt uitbetaald na de indiening en de goedkeuring van het werkings- en activiteitenverslag over het betrokken schooljaar en de toetsing van de realisaties aan de resultaats- en inspanningsverbintenissen, vermeld in de beheersovereenkomst en het actieplan per schooljaar, vermeld in artikel 4, §2. Naast de goedkeuring van het werkings- en activiteitenverslag kan enkel de toetsing aan de resultaatsverbintenissen vermeld in artikel 4, §2 een vermindering van de uitbetaling van het saldo tot gevolg hebben, begrensd tot een maximum van 10 percent van de totale uit te betalen werkingstoelage. Als een resultaatsverbintenis niet wordt behaald, wordt de 10 percent a rato van het aantal behaalde resultaatsverbintenissen betaald."

Art. 7. In artikel 7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 mei 2011 en 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° worden de woorden "het bedrijfsleven of door openbare besturen" vervangen door de woorden "het ondernemingsleven of door overheden";

2° in punt 7° wordt het woord "nascholingsprojecten" vervangen door het woord "professionaliseringsprojecten".

Art. 8. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een hoofdstuk III/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk III/1. Governance".

Art. 9. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt in hoofdstuk III/1, ingevoegd bij artikel 7, een artikel 7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 7/1. De Vlaamse Regering richt een Vlaamse Stuurgroep RTC op.

De Vlaamse Stuurgroep RTC is samengesteld uit de volgende leden:

1° een voorzitter die de Vlaamse minister bevoegd voor het Onderwijs vertegenwoordigt;

2° een vertegenwoordiger voor de Vlaamse minister bevoegd voor Werk;

3° zeven leden voorgedragen door de Vlaamse Onderwijsraad;

4° vijf leden voorgedragen door de representatieve middenstands-, zelfstandigen- werkgevers en werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen;

5° een vertegenwoordiger van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding;

6° vijf vertegenwoordigers van de regionale technologische centra, met name één vertegenwoordiger per regionaal technologisch centrum;

7° een vertegenwoordiger van het STEM-platform;

8° een vertegenwoordiger van Agentschap voor Innoveren en Ondernemen VLAIO;

9° een waarnemend vertegenwoordiger van het Departement Onderwijs en Vorming;

10° een waarnemend vertegenwoordiger van het Departement Werk en Sociale Economie;

De instanties, vermeld in 1° tot en met 10°, duiden een effectieve en een plaatsvervangende vertegenwoordiging aan.

De leden vermeld in 1° tot en met 8° hebben stemrecht.

Het secretariaat wordt opgenomen door het Departement Onderwijs en Vorming.

- De Vlaamse Stuurgroep RTC heeft de volgende opdrachten:
- 1° strategische doelstellingen voor alle RTC's samen voor de duur van de beheersovereenkomsten formuleren;
 - 2° operationele doelstellingen die voor alle RTC's gelden, en prioriteiten per werkingsjaar formuleren;
 - 3° RTC-acties op Vlaams niveau initiëren, ondersteunen en monitoren;
 - 4° RTC-acties op provinciaal niveau bewaken op inhoudelijke coherentie, ondersteunen en monitoren;
 - 5° advies verlenen over materies op het snijvlak onderwijs-arbeidsmarkt.

De Vlaamse Regering kan een vergoeding toekennen aan de leden van de Vlaamse Stuurgroep RTC.”.

Art. 10. Artikel 12 van hetzelfde decreet, hersteld bij het decreet van 19 juni 2015, wordt opgeheven.

Art. 11. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2022.

Brussel, ...

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 14
DECEMBER 2007 HOUDENDE DE ORGANISATIE EN WERKING VAN DE
REGIONALE TECHNOLOGISCHE CENTRA, WAT BETREFT DE
OPTIMALISATIE VAN DE WERKING VAN DE REGIONALE
TECHNOLOGISCHE CENTRA**

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet vloeit voort uit de bevindingen van de beleidsevaluatie van de regionale technologische centra (RTC's) (VR 2020 1906 MED.0198).

Via het ontwerp van decreet wordt nog meer ingezet op samenwerking tussen de RTC's en op een betere samenwerking met of afstemming op andere initiatieven en beleidsinstrumenten op het brede snijvlak onderwijs-arbeidsmarkt.

Het voorontwerp bevat wijzigingen wat betreft drie aspecten:

Ten eerste zijn er wijzigingen op organisatorisch vlak. De provinciale verankering van de huidige vijf vzw's blijft behouden maar tegelijkertijd worden verdere stappen gezet naar gelijkgerichtheid in visie en aanpak. De nieuw uitgetekende governance via de op te richten Vlaamse Stuurgroep RTC moet de vraag naar Vlaamse aansturing verzoenen met de vraag naar lokale verankering.

Ten tweede worden de opdrachten geactualiseerd en is er onderscheid gemaakt tussen opdrachten die tot de kerntaken van een RTC behoren en opdrachten die complementair en ondersteunend zijn ten aanzien van de kerntaken.

Tot slot wordt het begrippenkader aangepast aan de terminologie anno 2021.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Dit ontwerp van decreet wijzigt een aantal bepalingen in het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra. De wijzigingen vloeien voort uit de bevindingen van de beleidsevaluatie van de regionale technologische centra (RTC's).

Het evaluatierapport van de regionale technologische centra (RTC's) over de werkingsperiode 2015-2019 werd als mededeling aan de Vlaamse Regering voorgelegd op 19/06/2020 (VR 2020 1906 MED.0198).

Uit de evaluatie van de RTC's blijkt dat de bevraagde actoren over het algemeen positief zijn over de werking van de RTC's om de aansluiting onderwijs-ondernemingsleven te verbeteren. De huidige partners, waaronder vormingscentra, hoger onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven en de VDAB staan open voor verdere samenwerking.

Na de evaluatie werden nieuwe beheersovereenkomsten afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de 5 RTC's voor de periode 01/09/2020 – 31/08/2022 (VR 2020 1707 DOC.0844).

Dit ontwerp van decreet kadert binnen het Regeerakkoord Vlaamse Regering 2019-2024 en de Beleidsnota Onderwijs 2019-2024, meer bepaald operationele

doelstelling 4.3 Investeren in de vervanging van de bestaande schoolinfrastructuur en didactische uitrusting om onderwijskwaliteit te versterken. De RTC-werking wordt ook bijgesteld in uitvoering van de STEM-agenda 2030: STEM-competenties voor een toekomst- en missiegericht beleid, als mededeling voorgelegd aan de Vlaamse Regering op 18 juni 2021 (VR 2021 1106 MED.0205/2BIS).

B. Inhoud

1. Probleemstelling en omgevingsanalyse

In de maatschappij en ondernemingen is de vraag naar technisch-technologische profielen groot. Tegelijkertijd houdt de instroom in de STEM-opleidingen in het arbeidsmarktgericht secundair onderwijs geen gelijke tred met de instroom van leerlingen in STEM-opleidingen in het algemeen secundair onderwijs. Instroom- en doorstroomgegevens worden uitvoerig geanalyseerd in de STEM-monitor 2021.

De snelheid van innovatieve ontwikkelingen daagt het beroepsgericht en technisch onderwijs uit, zet het onder druk. Dit kan slechts opgevangen worden door een verhoogde samenwerking onderwijs-arbeidsmarkt. Dit sterkt de RTC-doelstellingen als noodzakelijk en relevant.

Beleidsmatig wordt ervoor gekozen in te zetten op de versterking en ondersteuning van het arbeidsmarktgericht onderwijs van binnenuit. De RTC's hebben een specifieke werking uitgebouwd naar de onderwijsinstellingen die arbeidsmarktgerichte opleidingen inrichten, inclusief de leertijd.

Het ontwerp van decreet omvat bijsturing op verschillende vlakken.

- Allereerst dient het begrippenkader te worden aangepast aan de terminologie anno 2021.
- Op organisatorisch vlak moet worden gezocht naar een goede balans tussen Vlaamse aansturing en lokale verankering.
 - Vraag naar Vlaamse aansturing
Tot op heden bestaat er geen orgaan dat de RTC's inhoudelijk aanstuurt. In dat kader wordt een Vlaamse Stuurgroep RTC opgericht.
 - Vraag naar lokale verankering
Voor de uitvoering van de acties is het naar efficiëntie en effectiviteit belangrijk dat de sterkte van de huidige lokale verankering erkend en gewaarborgd wordt.
- Verder worden de opdrachten geactualiseerd en is er onderscheid gemaakt tussen opdrachten die tot de kerntaken van een RTC behoren en opdrachten die complementair en ondersteunend zijn ten aanzien van de kerntaken.

2. Beleidsmaatregelen en doelstelling

In Vlaanderen zijn op dit moment vijf 's actief, één per provincie. De bestuursorganen zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van het onderwijs en de arbeidsmarkt zodat de RTC's ideale platforms zijn om allerlei samenwerkingsverbanden tussen het onderwijs en het ondernemingsleven uit te werken.

Door de synergie die ontstaat tussen het onderwijs en het bedrijfsleven ontstaat een structurele ondersteuning van het beroepsgericht en technisch onderwijs. Voor vele onderwijsinstellingen, ondernemingen en sectoren zijn de provinciale RTC's een onmisbaar platform om een brug te slaan tussen de wereld van het onderwijs en die van het ondernemingsleven.

Impactanalyse

De doelgroepen van de RTC-werking blijven ongewijzigd tot de uitrol van de modernisering in de 3de graad secundair onderwijs. Volgens de reeds bestaande decreetale bepalingen met betrekking tot de financiering van de RTC's zal vanaf schooljaar 2025-2026 progressief een gewijzigde leerlingentelling worden gehanteerd omwille van de modernisering van het secundair onderwijs. De berekeningswijze wordt met de wijziging van het desbetreffende artikel toekomstgericht vastgelegd.

De gewijzigde leerlingentelling heeft geen budgettaire impact.

Implementatie

- Planning van de uitvoering

De decreetswijzigingen zullen rechtstreeks gecommuniceerd worden aan de RTC's. Verdere uitvoering aan bepaalde artikelen zal enerzijds worden gegeven via de af te sluiten nieuwe beheersovereenkomsten. Anderzijds zal een nieuw uitvoeringsbesluit aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd: "Besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra".

- Planning van handhaving en toezicht

De handhaving en het toezicht is in handen van de op te richten Vlaamse Stuurgroep RTC en van de toezichthoudende overheid, met name het Departement Onderwijs en Vorming.

De recurrente evaluatie werd reeds decretaal vastgelegd. De Vlaamse Stuurgroep RTC krijgt een opdracht inzake monitoring.

Het voorliggende ontwerp van decreet zal in werking treden op 1 september 2022.

C. Totstandkomingsprocedure

Na de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering op XXX werd aan de Vlaamse Onderwijsraad een advies gevraagd. Het advies van XXX dateert van XXX, dat van XXX van XXX.

Naar aanleiding van de adviezen werden er verduidelijkingen gedaan in de memorie van toelichting, waardoor enkele wijzigingen in het voorontwerp van decreet nodig waren.

Meer in detail werden volgende tekstaanpassingen gedaan:

-
-

De Raad van State bracht op XXX advies nummer XXX uit. Hierin gaf de Raad van State duiding over ... Verder werden op basis van het advies van de Raad van State x verwijzingen in artikel(s) XXX gecorrigeerd.

Bij dit dossier dient geen kind- en jongereneffectrapport (JoKER) te worden opgemaakt.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra

Artikel 2. Dit artikel actualiseert de doelstellingen van de RTC-werking. Het betreft enerzijds een aanpassing van de terminologie: de begrippen bedrijven en bedrijfsleven worden vervangen door ruimere omschrijvingen als ondernemingen en arbeidsmarktrealiteit. Anderzijds wordt de RTC-werking gelinkt aan ondersteuning wat betreft innovatie, techniek, technologie en arbeidsmarktrealiteit voor een brede groep leraren. Naast de gebruikelijke werking richting leraren van het technisch en beroepsgericht secundair onderwijs is het de bedoeling dat de RTC's de mogelijkheid hebben om een bredere groep leraren te ondersteunen zoals bijvoorbeeld leraren lager onderwijs of leraren van arbeidsmarktgerichte opleidingen in het volwassenenonderwijs. Vanuit deze optiek kunnen zowel puur vaktechnische aspecten in het kader van arbeidsmarktgerelateerde innovatieve technologieën aan bod komen alsook ondersteuning wat betreft de inbedding van innovatieve technologieën op de klasvloer.

Artikel 3. Dit artikel actualiseert de concrete initiatieven die de RTC's nemen. Ook hier wordt de verwijzing naar het begrip bedrijven verlaten ten voordele van de term ondernemingen. Naast professionalisering op het vlak van nieuwe technologieën wordt in uitvoering van de STEM-agenda 2030 expliciet verwezen naar STEM binnen de initiatieven die de RTC's nemen. STEM staat voor "Science, Technology, Engineering en Mathematics" en vormt de kern van de agenda. STEM focust op de geïntegreerde benadering en verdieping van exacte wetenschappen, techniek, engineering en wiskunde, die vanuit een onderzoekende en ontwerpende houding worden ingezet in verschillende ondernemende contexten zoals de industrie, zorg, cultuur, onderwijs Het gaat daarbij niet in eerste instantie over de op zich staande letters, S – T – E en M, maar vooral over de interdisciplinaire aanpak en de connectie van die integratie met de maatschappelijke uitdagingen. Het begrip STEM in relatie tot onderwijs wordt diepgaand geduid in het STEM-kader voor het Vlaamse onderwijs (2015).

Door de lichte wijziging in de volgorde van de initiatieven wordt een onderscheid gemaakt tussen de eerste 3 initiatieven (1°, 2° en 3°) die elk RTC moet nemen en de volgende 2 initiatieven (4° en 5°) die kunnen opgenomen worden.

Wat betreft het initiatief "4° de onderlinge afstemming tussen onderwijsinstellingen en ondernemingen van de vraag naar en het aanbod van werkplekleren" wordt verwacht dat de RTC's zich in een flankerende rol inzetten op het ondersteunen van werkplekleren aanvullende op de bestaande dienstverlening van andere organisaties, met inbegrip van de verdere invoering van het duaal leren. De RTC's zullen hun rol binnen de Provinciale Overlegfora blijvend actief opnemen.

Inzake duaal leren is momenteel een duidelijke governance en werking via sectorale partnerschappen, Vlaams partnerschap ... uitgetekend waarbinnen geen rol voor de RTC's wordt voorzien. Vanuit die bestaande werking kan op langere termijn bekeken worden of de RTC's indien nodig en wenselijk in het kader van de versterking van het duaal leren een complementaire rol of vraaggestuurde opdracht zouden kunnen opnemen.

Aan de in het huidige decreet opgenomen initiatieven wordt een nieuw initiatief toegevoegd inzake de signalering. De RTC's willen voor het beleid de signaalfunctie opnemen en een toonaangevende gesprekspartner zijn. Enerzijds zullen de RTC's ingezet worden om Vlaanderenbreed en bottom-up de regionale en/of Vlaanderenbrede noden op het snijpunt onderwijs-arbeidsmarkt aan het beleid te signaleren. Anderzijds zullen de RTC's bijdragen aan het implementeren van de beleidsdoelstellingen bij hun doelgroepen. Performant onderwijs in Vlaanderen versterken is de doelstelling.

Artikel 4. Dit artikel regelt inhoudelijke aspecten van de beheersovereenkomsten tussen de Vlaamse Regering en elk RTC. In §2 worden een aantal nieuwe elementen bepaald. Vermits de RTC's in de toekomst ook zullen werken met resultaatsverbintenissen en deze mede een rol zullen spelen in de financiering (zie artikel 6) worden de resultaatsverbintenissen gedefinieerd. Tevens wordt bepaald dat de 5 RTC's een gezamenlijk strategisch plan opmaken met als uitgangspunt dat de 5 RTC's gedurende de looptijd van de beheersovereenkomsten dezelfde

strategische doelstellingen voor ogen hebben en op deze manier gelijkgericht tewerk kunnen gaan. In de praktijk werd ook voor de lopende beheersovereenkomsten door de 5 RTC's reeds een gezamenlijk strategisch plan uitgewerkt en gedurende de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022 uitgevoerd.

Om de gelijkgerichtheid te bevorderen wordt nog een stap verder gegaan. Het laatste lid van dit artikel bepaalt dat de 5 RTC's naast een gezamenlijk strategisch plan ook een gezamenlijk actieplan per schooljaar opmaken. De prioriteiten voor deze acties worden Vlaanderenbreed afgesproken in de Vlaamse Stuurgroep RTC (zie verder onder artikel 7/1). Op deze manier zal elk RTC dezelfde acties aan de scholen binnen het werkingsgebied kunnen aanbieden, zij het dat de partners waarmee wordt samengewerkt om de acties provinciaal uit te rollen per RTC kunnen verschillen. Omdat de provinciale, regionale of lokale arbeidsmarkt uiteraard ook een rol speelt in de noden die ontstaan bij onderwijsinstellingen of ondernemingen kunnen de gezamenlijk afgesproken acties aangevuld worden met provincie-specifieke acties. De aanduiding "provincie-specifieke acties" of "RTC-acties op provinciaal niveau" (zie artikel 7/1 punt 4°) moet niet letterlijk opgevat worden in de zin dat de per provincie verschillende acties betrekking hebben op de gehele provincie. Het beleid verwacht dat de RTC's ook ingaan op specifieke behoeften van bepaalde regio's (bv. regio Waasland, regio Antwerpen waaronder de haven, regio Gent ...). Een maatgerichte (project)werking op het terrein blijft dus belangrijk en mogelijk.

Artikel 5 betreft een taalkundige aanpassing.

Artikel 6. Dit artikel regelt financiële aspecten van de beheersovereenkomsten tussen de Vlaamse Regering en elk RTC.

1° Het forfaitair bedrag van 125.000 euro wordt behouden maar de verwijzingen naar het verleden worden geschrapt.

2° De omschrijving van de leerlingen die in aanmerking worden genomen voor het variabele gedeelte van de betoelaging wordt in twee sporen aangepast. Enerzijds wordt de omschrijving van de huidige toestand verduidelijkt volgens de berekening die momenteel wordt gehanteerd. Anderzijds wordt een omschrijving opgenomen die de in aanmerking genomen leerlingen in het gemoderniseerde secundair onderwijs bepaalt.

Beide omschrijvingen omvatten ook de leerlingen ingeschreven in het duaal leren en in de huidige leertijd in de centra voor de vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.

3° en 4° Tot nog toe werden in de beheersovereenkomsten met de RTC's enkel inspanningsverbintenissen opgenomen. Door de toevoeging van de vermelde zinsnede en zinnen worden aan de resultaten van de RTC's ook resultaatsverbintenissen gekoppeld naar analogie van de resultaatsverbintenissen opgenomen in de sectorconvenants. De bepaling verduidelijkt de manier waarop de eventuele vermindering van de uitbetaling van het saldo gekoppeld wordt aan het niet behalen van een of meerdere resultaatsverbintenissen.

Artikel 7. Dit artikel actualiseert terminologisch de middelen waarover een RTC kan beschikken.

1° Naar analogie van artikelen 2 en 3 wordt ook hier de verwijzing naar het begrip bedrijfsleven verlaten ten voordele van de term ondernemingsleven. Het begrip "overheden" kan een breed scala aan instanties omvatten die mogelijks middelen aan de RTC's kunnen toekennen, gaande van lokale besturen tot Europese autoriteiten.

2° Naar analogie van een aantal eerdere aanpassingen in de onderwijsregelgeving wordt nascholing vervangen door het ruimere begrip professionalisering zoals dit binnen het beleidsdomein onderwijs en vorming gehanteerd wordt.

Artikel 8. Dit artikel creëert een nieuw hoofdstuk in het decreet m.b.t. governance.

Artikel 9. Dit artikel regelt de oprichting van de Vlaamse Stuurgroep RTC door de Vlaamse Regering. In het artikel worden de opdrachten van de Vlaamse Stuurgroep RTC beschreven.

Er wordt delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering om de samenstelling van de Vlaamse Stuurgroep RTC te bepalen alsook het secretariaat ervan.

De Vlaamse Regering wordt tevens gemachtigd de leden van de Vlaamse Stuurgroep RTC te benoemen.

Er zal geopteerd worden voor een evenwichtige doch ruime samenstelling van de Vlaamse Stuurgroep RTC met leden in 3 categorieën actoren: snijvlakactoren, onderwijsactoren en arbeidsmarktactoren. Het decreet beschrijft de samenstelling van de Vlaamse Stuurgroep RTC. Als snijvlakactoren gelden vijf vertegenwoordigers van de RTC's, één vertegenwoordiger per RTC, en de vertegenwoordiger van het STEM-platform. Als onderwijsactoren gelden zeven leden voorgedragen door de Vlaamse Onderwijsraad en als arbeidsmarktactoren vijf leden voorgedragen door de representatieve middenstands-, zelfstandigen-werkgevers en werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, een vertegenwoordiger van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding en een vertegenwoordiger van het Agentschap voor Innoveren en Ondernemen VLAIO. Het voorzitterschap wordt opgenomen door een vertegenwoordiger van de minister van onderwijs. Alle instanties zorgen voor een vertegenwoordiging zoals bepaald en plaatsvervanger(s).

Het op te richten orgaan zal zich buigen over volgende opdrachten:

1° voor alle RTC's gezamenlijke strategische doelstellingen voor de duur van de beheersovereenkomsten formuleren: bedoeling is dat elk RTC een werking uitbouwt volgens dezelfde, door onderwijs en arbeidsmarkt gedragen, Vlaanderenbrede strategische doelstellingen.

Er wordt strategisch bepaald voor welke studiegebieden/domeinen en voor welke doelgroep er minimaal actie wordt ondernomen. Ook de inhoudelijke focus en prioriteiten maken deel uit van dit werkingskader. Deze zijn bindend voor de wijze waarop de operationele doelstellingen geconcretiseerd en uitgevoerd moeten worden. Daarnaast wordt echter ook bewaakt dat in de concrete uitwerking van het strategisch plan voldoende ruimte wordt gelaten voor provinciale en regionale accenten in de RTC-werking.

2° voor alle RTC's geldende operationele doelstellingen en prioriteiten per werkingsjaar formuleren: de Vlaamse Stuurgroep zal hierbij onder andere de aard/het type van de te ondernemen actie en de te bereiken doelgroep en het na te streven bereik bepalen.

Hierbij geldt volgende nuancering: bij de uitrol van de acties op provinciaal niveau wordt rekening gehouden met de externe acties en financiering van andere lokale partners. Hierbij wordt bv. gedacht aan de acties die door het flankerend onderwijsbeleid van bepaalde provincies of steden (gemeenten) naar het basisonderwijs opgenomen worden binnen STEM. Het RTC dient in synergie met deze partners de acties te ondersteunen, maar daarom voor deze regio niet de 'trekker' te zijn.

Daarnaast dient wel gewaarborgd te worden dat, indien een bepaalde prioriteit gekozen wordt op Vlaams niveau, elk RTC de mogelijkheid krijgt om vanuit de reguliere werking een gelijkaardig aanbod uit te werken. De RTC's hebben hierbij de ruimte om de actie als lokaal ankerpunt uit te rollen.

3° RTC-acties op Vlaams niveau initiëren, ondersteunen en monitoren: de Vlaamse Stuurgroep RTC kan opportuniteiten vaststellen waaruit de nood aan een Vlaams aanbod zich opdringt. Dit Vlaanderenbrede aanbod wordt uitgewerkt met dezelfde

partners voor geheel Vlaanderen en wordt ondersteund en gemonitord door het initiërende orgaan.

4° RTC-acties op provinciaal niveau bewaken op inhoudelijke coherentie, ondersteunen en monitoren: alhoewel elk RTC zoals vermeld bij de toelichting over artikel 4 de vrijheid heeft volgens lokale noden eigen acties te voorzien, bewaakt de Vlaamse Stuurgroep RTC de inhoudelijke coherentie van deze acties en zorgt hij voor ondersteuning en monitoring. De opvolging van de provincie-specifieke acties geeft ook de kans tot het leren kennen van relevante praktijkvoorbeelden die mogelijk kunnen gedissemineerd worden.

5° advies verlenen over materies op het snijvlak onderwijs-arbeidsmarkt: dit kan een advies op eigen initiatief of op vraag van een stakeholder of overheid zijn.

In een uitvoeringsbesluit bij dit decreet zal de samenstelling van de Vlaamse Stuurgroep RTC, de wijze van aanstelling van de leden, de voorzitter en het secretariaat bepaald worden.

Artikel 10. Dit artikel heft een aantal bepalingen op die tijdsgebonden waren.

Artikel 11. De inwerkingtreding wordt voorzien op 1 september 2022. Op dat moment moeten ook de nieuwe beheersovereenkomsten met een looptijd van 5 schooljaren ingaan.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

Vergadering van vrijdag 4 februari 2022

VR PV 2021/5 - punt 0024

Betreft :

Werking regionale technologische centra (RTC)

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra, wat betreft de optimalisatie van de werking van de regionale technologische centra

Principiële goedkeuring m.h.o. op adviesaanvragen

(VR 2022 0402 DOC.0123/1BIS, DOC.0123/2BIS en DOC.0123/3BIS)

Beslissing :

Mits voldaan wordt aan de voorwaarde, geformuleerd in het akkoord van 31 januari 2022 van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, beslist de Vlaamse Regering:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van decreet en aan de bijbehorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en het STEM-platform.

Jeroen OVERMEER,
secretaris.